

İÇİNDEKİLER

- 2 IFAC Yeni Çevre Yönetimi Muhasebesi Yönetmeliğini Yayınlıyor ICAEW Kalite Kontrol Forumu Düzenliyor
- 3 Avustralya'da Mesleki Hizmet Firmaları İçin Yeni Kalite Kontrol Standartları Hong Kong Mesleki Sorumluluk Reform Tekliflerini Yayınlıyor
- 4 İrlanda'da Muhasebe Mesleği
- 5 Giriş Şartları
- 6 Bankacılık İçin Kurumsal Yönetişimi Geliştirmek CESR, Alternatif Performans Önlemleri Tavsiyelerine Avrupa ARC, IAS 39 Piyasa Değeri Opsiyonunu Onaylıyor CMA Yönetimi Kanada'nın Değişen Mevzuat Çehresini Araştırıyor
- 7 PCAOB, Önemli Zayıflıkların İyileştirilmesi, Denetçi Bağımsızlığı Kuralları ve Vergi Hizmetleri Hakkındaki Standardı Kabul Ediyor BASEL Komitesi'nin, Bankaların Piyasa Değeri Opsiyonlarını Kullanması Konusundaki Raporu
- 8 Muhasebe ve Denetim Düzenlemeleri İleri Programı

IFAC, KOBİ'ler İçin Uluslararası Denetim Standartlarının Geliştirilmesi İçin Teklifleri Kabul Etmeye Başladı

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC), küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'ler) denetiminde Uluslararası Denetim Standartlarının (ISAs) uygulanması konusunda açıklayıcı bir yönetmelik geliştirilmesi için teklifleri kabul etmeye başladı. Bu yönetmeliğin amacı, KOBİ'lerin denetimlerini yürütürken dünya genelindeki tüm denetçilerin Uluslararası Denetim Standartlarını anlamalarına, onlarla uyum sağlamalarına ve onları uygulamalarına yardımcı olmak.

IFAC Genel Müdürü Ian Ball, ISA'ların nasıl uygulandığı konusunda SMPs (küçük ve orta ölçekli muhasebe büroları) ve KOBİ'le-

re yardımcı olmanın, KOBİ'ler ve SMPs'lerde çalışan meslek mensuplarının desteklenmesini amaçlayan IFAC hedefine uygun olduğunu belirtti. Ayrıca, bu yönetmeliğin geliştirmekte olan uluslardaki meslek için de faydalı olacağını öngördüklerini söyledi.

IFAC'ın KOBİ Sürekli Çalışma Grubu'nun internet sitesinde, *Teklif Talebi: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Denetimlerinde Kullanılmak İçin Uluslararası Denetim Standartları Yönetmeliğinin Geliştirilmesi* için şartlar yer almaktadır. Teklifler en geç 18 Kasım 2005 tarihine kadar yapılabilir.

AB İçinde IFRS'lerin Sürekli Kullanılması

1 Ocak 2005 tarihinden beri, Avrupa halka açık şirketleri konsolide finansal tablolarında Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) kullanmaya başladı. IFRS uygulaması konusunda Avrupa'nın sınırlı deneyimi belirtilerek, EFRAG, Avrupa Finansal Raporlama Danışmanlık Grubu, farklı üye devletlerde finansal raporlama konularında çelişen davranışların AB içinde finansal raporlamanın güvenilirliğini azaltacağı konusunda kaygılı. Bu nedenle EFRAG, bir istişare başlattı ve sürekli uygulama sorunları hakkındaki tar-

tışmaları harekete geçirmek için bir olay düzenleyecek.

EFRAG (Avrupa Finansal Raporlama Danışmanlık Grubu) Denetleme Kurulu, IFRS uygulama sorunları üzerinde duran bir tartışma raporu yayınladı. Bu rapor IFRS'lerin uygun bir tutarlılık seviyesinde uygulanmasını sağlamak amacıyla olası önlemlerin altını çizmekte. *AB İçinde IFRS'nin Sürekli Kullanımının Sağlanması: Tartışma Raporu* hakkındaki görüşler en geç 6 Ekim 2005 tarihine kadar sunulabilecek.

IFAC, Yeni Çevre Yönetimi Muhasebesi Yönetmeliğini Yayınlıyor

Çevre konularının giderek artan önemi ve bu konuların idare edilmesindeki zorlukları kabul eden Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) çevre yönetimi muhasebesi (EMA) hakkında yeni bir yönetmelik çıkardı. IFAC tarafından hizmete koyulan ve Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı Sürekli Kalkınma Birimi (DSD/UNDESA) tarafından desteklenen belge, Çevre Yönetimi Muhasebesi Araştırma ve Bilgi Merkezi'nden Deborah Savage ve Avusturya Çevre Yönetimi ve İşletme Kuruluşu'ndan Christine Jasch tarafından yazıldı.

Yönetmelik, öncelikle kuruluşlardaki meslek mensuplarını hedeflese de finansal ve diğer raporlarda çevre ile ilgili bilginin izlenmesi ve doğrulanmasında daha fazla yer almaya başlayan meslek mensupları ve denetçilerin de yararına.

IFAC Başkanı Graham Ward, "Bu belge-

yi çıkarmamızdaki amaç bu önemli konu hakkındaki karışıklığı azaltmak ve kapsamlı bir çerçeve ve tanımlar seti sağlamak; EMA'nın bir arada var olmak zorunda olduğu diğer çevre yönetimi çerçeveleri ile mümkün olduğu kadar uyumlu olmaktır. Bu belgenin bu amacı gerçekleştireceğine inanmaktayız" dedi.

UNDESA'dan Tarcisio Alvarez-Rivero ise böyle bir uluslararası yönetmeliğin geliştirilmesine katılmaktan büyük memnuniyet duyduklarını; bu yönetmeliğin şimdiden bir çok ülkede uygulanmaya başlamış olduğunu görmekten mutluluk duyduklarını ve önümüzdeki aylarda en iyi küresel uygulama haline gelmesini umut ettiklerini belirtti.

Çevre Yönetim Muhasebesi Uluslararası Yönetmeliği IFAC internet sitesinden ücretsiz olarak indirilebilir veya belli bir ücret karşılığında sipariş edilebilir

Yükselen Ekonomilerin Finansal Sektörüne Doğrudan Yabancı Yatırım

Küresel Finansal Sistem Komitesi (CGFS) tarafından Yükselen Piyasa Ekonomilerinin Finansal Sektörlerine Doğrudan Yabancı Yatırım başlıklı bir rapor yayınlandı. Raporla geçen on yıl boyunca finansal sektör doğrudan yabancı yatırım (FSFDI) artışının nasıl yükselen ekonomilerin küresel finansal sistem içine entegrasyonuna yararlı olduğu ele alınmakta.

ICAEW Kalite Kontrol Forumu Düzenliyor

İngiltere ve Galler Ruhsatlı Muhasebeciler Kuruluşu tarafından yürütülen Denetim Kalite Forumu, İngiltere'de büyük halka açık şirketler için denetim piyasasında rekabet ve tercihi çevreleyen konular hakkında detaylı bir araştırma yapmayı amaçlayan Hissedar Katılımı: Rekabet ve Tercih adında bir rapor yayınladı.

Raporla, bir çok potansiyel faaliyetin (örneğin ortak denetim yükümlülükleri, uluslararası düzenleyici işbirliği) önemli piyasa müdahalesi gerektireceği belirtilmektedir. Raporu hazırlayan çalışma

grubu, herhangi bir faaliyetin uygunluğuna göre makul sonuçlar çıkarılması amacıyla bir dizi alanda araştırma yapılmasına ihtiyaç olduğuna inanıyor. Bu araştırmalar:

1. Yatırımcıların, brokerlerin/danışmanların ve denetim komitelerinin
  - Denetim piyasasındaki rekabet ve tercih,
  - Küresel ağlara ihtiyaç,
  - Farklı tipteki denetim firmaları,
  - Denetçilerde değişikliklerin neden ve nasıl oluştuğu konularındaki düşüncelerini;

2. Risk/ödül, sorumluluk konuları ve denetim firmalarının istekleri üzerindeki diğer önemli etkileri içerecek büyük şirket denetim piyasası hususunda 4 Büyükten ayrı denetim firmalarının isteklerini
3. 2000 yılı boyunca gerçekleşen Adil Ticaret Ofisi'nin çalışmasını güncelleyerek, 4 Büyüklerin rekabet karşıtı davranışlarının göstergelerini;
4. Hem kalite hem de rekabet perspektifinden ortak denetim deneyimlerini içermekte.

Avustralya'da Mesleki Hizmet Firmaları İçin Yeni Kalite Kontrol Standartları

Avustralya genelinde muhasebe mesleği hizmeti sağlayan firmaların, Avustralya'nın önde gelen muhasebe kuruluşları, Ruhsatlı Muhasebeciler Kurulu ve CPA Avustralya tarafın-

dan gözden geçirilmiş bir meslek standardının (APS 5) çıkarılması ardından, kalite kontrol standartlarını genişletmeleri gerekmektedir.

Muhasebe kuruluşlarına göre, yeni standart, kalite kontrol sistemi konusunda firmanın sorumluluğuyla ilgili bir yönetmelik sağlanmasının yanı sıra temel ilkeler ve önemli prosedürler belirleyerek muhasebe mesleği hizmeti sağlayan firmaların kalite kontrol süreçleri için kıstaslar oluşturmaktadır.

Standart; denetim, finansal planlama, muhasebe, vergi ve işletme danışmanlık firmalarını içeren bir kamu uygulaması sertifikasına sahip Ruhsatlı Muhasebeciler ve CPA ortakları ile yapılan tüm uygulamalarda kullanılmakta ve eski Kalite Kontrol Standardını Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu tarafından başlatılan son uluslararası reformlara uygun hale getirmektedir.

AICPA'nın Beyaz Raporu: CFO Olarak CPA

Amerika Ruhsatlı Muhasebeciler Kurulu'nun (AICPA) yayınladığı yeni bir beyaz rapora göre ruhsatlı muhasebeciler (CPAs) sadece Üst Düzey Mali Müdürler (CFOs) olarak hizmet etmek amacıyla nitelendirilecek.

AICPA'nın İşletme ve Sanayi İcra Komitesi tarafından geliştirilen rapor, CFO pozisyonu hakkındaki yeni talepleri, zorlukları ele almakta. CPA'ların becerilerinin ve değerlerinin nasıl daha iyi uyumlaştırılabileceğini tanımlamakta.

CFO olarak CPA adlı rapor, şirketlerin bugünün küresel işletme çevresinde geniş kapsamlı işlevsel, finansal ve uyum riskleri ile karşılaştıklarını belirtmekte. Genel Müdürler (CEO) için kilit ortaklar olarak, CFO'lar bu risklerin başarıyla idare edilmesinde önemli bir rol oynamakta.

Beyaz raporda, CPA'ların ikili rolün yerine getirilmesinde; eğitim, staj ve deneyimin benzersiz bir bileşimine sahip olmak amacıyla nasıl tecrübe kazandığını tanımlamakta. CPAs'ların muhasebe, finansal raporlama ve iç kontrol konularında kabul edilmiş uzmanlar olduklarının ve yüksek düzeyde dürüstlük ve etik standartlarına bağlı olduklarının altı çizilmekte.

ICAI, KOBİ Forumunun Kurulmasını Memnunlukla Karşılıyor

İrlanda Ruhsatlı Muhasebeciler Kurulu (ICAI), İşletme, Ticaret ve İstihdam Bakanı, Michael Martin tarafından Küçük Ölçekli İşletmeler Forumu'nun kurulmasını duyurulmasını memnunlukla karşıladı.

ICAI, bu forumun küçük ölçekli işletme sektörünün ihtiyaçlarına odaklanmasından memnun. Bu grubun kurulması ve İşletme Düzenleme Forumu'nun duyurulmasının, hükümet ve işletme toplumu arasındaki müzakerelere yeni bir soluk getirmesi umut edilmektedir.

ICAI'nin inandığı diğer bir konu da grubun bu alanda muhasebe ve denetim alanlarında meydana gelen değişikliklerin yarattığı etkinin ele alınmasının yararlı olacağı.

Hong Kong Mesleki Sorumluluk Reform Tekliflerini Yayınlıyor

Hong Kong Muhasebeciler Kurulu, Hong Kong'da Mesleki Sorumluluk Raporu üzerinde çalışmakta ve küresel bir finans merkezi olarak Hong Kong'un konumunu güvence altına alacak sorumluluk reformu için yapılan üç teklifi des-telemekte. Kuruluşun üç teklifi:

- Orantılı sorumluluğa geçiş
- Denetim işinde müşteriler ile sözleşmeli olarak sorumluluğun sınırlanması konusundaki denetçiler üzerindeki yasaklamanın kaldırılması ama-

cıyla Şirketler Kanunu 165. bölümünde değişiklik

- Sınırlı Sorumlu Ortaklıkları'na (LLPs) geçiş

Ayrıca, 14 Mart 2005 tarihinde, Kuruluş, kamu yararına bir küresel finans merkezi olarak Hong Kong'un konumunu korumak amacıyla Hong Kong'da neden Kuruluş'un sorumluluk reformu tekliflerinin başlatılması gerektiğini açıklayan, Hong Kong'da Mesleki Sorumluluk Reformu Davası adlı bir rapor çıkarmıştı.

İrlanda'da Muhasebe mesleği

İrlanda Sertifikalı Muhasebeciler Enstitüsü, 2500 üye ve 1600 öğrenci ile İrlanda'nın önde gelen muhasebe kuruluşlarından bir tanesidir. Bağımsız muhasebe kuruluşu olarak Enstitünün çalışmaları İrlanda'dan yönetilir ve kontrol edilir.

CPA unvanı muhasebe meslek mensupları için tüm dünyada kullanılan bir unvandır ve uluslararası tanınmadan yararlanır. Şu andaki üyeleri muhasebe firmalarında, sanayide, finansal hizmetlerde ve kamu sektöründe çalışmaktadır. Enstitü, üyelerine ve öğrencilerine sağladığı hizmet kalitesi nedeniyle ISO 9002'ye sahiptir.

CPA Enstitüsü Açık Kapı politikasıyla kendisi ile üyeleri ve öğrencileri arasında iletişim sağlar. Bu nedenle:

- Öğrenciler telefon veya e-mail aracılığıyla Öğrenci departmanı ile doğrudan irtibata geçebilir ve personel

mevcut ve olası öğrencilere tavsiye ve destek sağlar.

- Sınıflar, CPA Eğitim Merkezini gezer ve eğitim merkezinden yazılı ve sözlü geri bildirimler alır.
- CPA öğrencileri ve üyeleri Muhasebecinin CPA Gazetesi ve Öğrenci Haberleri aracılığıyla muhasebe mesleğindeki gelişmeleri günü gününe takip eder.
- Enstitü, yıllık olarak Eğitimciler Forumu düzenler. Burada sınav gerçekleştirenler güncel konuları ve sınav kağıtlarıyla ilgili konuları görüşür.
- Öğrenciler sınav sonuçlarını doğrudan internet sitesinden öğrenebilir.
- Üyelere güncel ve kapsamlı teknik destek ve hizmet sağlanır.

CPA Stajı

CPA enstitüsü, bir CPA öğrencisinin uygun okullardan mezunlar için 3 yıllık, uygun olmayan okullardan mezun olanlar için 4 yıllık, okulu bırakanlar için 5 yıllık staj şartını yerine getirmesini gerektirir.

CPA öğrencileri, staj şartlarını muhasebe firmalarında, sanayi/ticarette, kamu sektöründe veya bu kategorilerin herhangi bir birleşiminde çalışarak yerine getirir. Bu zaman içerisinde CPA öğrencisi işverenini veya çalışacağı sektörü seçebilir. Bu hareket özgürlüğü, CPA öğrencilerinin, CPA sınavları için çalışırken seçtikleri kariyerde ilerlemelerine sağlar. CPA üyelerinin yüzde 60'ı sanayi ve ticaret sektörlerinde finansal hizmetlerde, finansman ve yönetim muhasebesinde, vergilemede, enformasyon teknolojisinde veya kamu sektörü gibi alanlarda çalışırken kalan yüzde 40 ise muhasebe firmalarında çalışmaktadır.

Esnek Sınavlar

CPA Enstitüsü öğrencilere mesleki sınavlarını alırken çok büyük esneklik sağlar. 1. düzey sınavlarında, ilk defada dört dersin tümünden geçemeyen öğrencilere izleyen üç oturumda almalarına izin veren bir kredi toplama sistemi vardır. 2. düzey sınavlarında bunun yerine modüler sistem bulunmaktadır. Bu, öğrencilere kendilerine uygun olan birbirini takip eden 4 oturumda dersleri istedikleri sıra veya birleşimde almalarına izin verir.

Bir CPA Öğrencisine sunulan kariyer fırsatları

- Muhasebe Firmaları: CPA üyeleri muhasebe firmalarında müşterilerine denetim, muhasebe, vergi, yatırım, iflas konularında hizmetler sunar. CPA Enstitüsü ise üyelerine kariyerlerinde kapsamlı Sürekli Eğitim Programı, teknik tavsiye ve destek sağlar.
- Sanayi: Mali Kontrolör, Mali Direktör, Muhasebe Müdürü gibi görevlerde bulunurlar.
- Finansal Hizmetler: fon yönetimi, sayman, bankacı, sigortacı, borsacı olarak çalışırlar
- Danışmanlık: bilgi sistemleri, ver-

gi, insan kaynakları ve stratejik yönetim gibi alanlarda danışmanlık hizmeti verirler.

- Kamu Sektörü: CPA'lar kamusal ve yarı kamusal sektörlerde çalışırlar.
- Enformasyon Teknolojisi
- Uluslararası: CPA'lar şu anda 22 ülkede çalışmaktadır. CPA İrlanda ile CPA Avusturya arasında anlaşma bulunmaktadır.
- Eğitimde: üçüncü derece yüksek okullarda işletme ve muhasebe dersleri vermek için CPA'lar seçilebilir.

Giriş Şartları

Muafiyetler

CPA olarak nitelendirilmek için dört sınavdan geçmek gerekir: Formasyon 1, Formasyon 2, Profession 1, Profession 2. Adaylar kayıt olmadan önce Enstitüyü doğrudan arayarak ne gibi muafiyetlere sahip olduklarını öğrenebilirler.

Enstitü, diğer yetkili kuruluşlar tarafından kurulan eş değerdeki sınavlardan geçmiş öğrencilere o derslerden muafiyet sağlar. Eş değerlik (karşılıklık) için iki ana kriter bulunmaktadır:

- İçerik ve önem mevcut CPA müfredatına çok benzer olmalıdır
- Geçilmiş olan sınavlar en azından muafiyetin ileri sürüldüğü CPA sınavı standardına eşit olmalıdır

Bu kriterler, belli yüksek okulların muhasebe dersleri için değerlendirilecektir. Eğer belli yüksek okullar dışında muafiyet istenirse, adayın bu iddiasını, aldığı derslerin müfredatının detaylı örneği, geçmiş olduğu sınav kağıtlarının bir kopyası ve sonuçların bir transkripti ile yukarıda belirtilen iki kritere uyduğunu kanıtlaması gerekmektedir. Ancak, Enstitü, ACCA öğrencileri için muafiyet şartlarında bazı değişiklikler yapmıştır.

1. Tanınmış bir derece, diploma, sertifika veya mesleki niteliğe sahip olma
2. Ayrılma Sertifikasını elinde bulundurma. Bu sertifika 3'ü en az C Derecesinde olan veya üç daha yüksek düzey kağıtlardan daha yüksek olan 6 konudan geçme şartını arar. Bu 6 konudan ikisi İngilizce ve Matematik olmak zorundadır.
3. Yetişkin öğrenciler, en fazla 25 yaşında olmalıdır

Sınavlar

Formasyon 1

Ders 1- İşletme matematiği ve nicel metotlar

Ders 2- Ekonomi ve iş dünyası

Ders 3- Yasal çerçeve

Formasyon 2

Ders 1- Muhasebe çerçevesi

Ders 2- Vergileme

Ders 3- Yöneticiler için bilgi teknolojisi

Ders 4- Yönetim muhasebesi

Professional 1

Ders 1- Finansal muhasebe

Ders 2- Denetim

Ders 3- Stratejik yönetim muhasebesi

Ders 4- Yönetim ve strateji

Professional 2

Ders 1- İleri vergileme

Ders 2- İleri finansal muhasebe

Ders 3- Denetim uygulaması

Ders 4- Finansal yönetim

Kayıt ve sınavına girilen dersler ayrı ayrı ücretlendirilir. Öğrenciler bu ücreti ödemek zorundadır. Ayrıca belirlenen yıllık abonelik ücreti de bulunmaktadır

Kayıt

Kayıt olma işlemi üç aşamalıdır:

1. Muafiyetlerin onaylanması: kayıt formu doldurulup gönderilmeden önce Öğrenci Departmanı muafiyetleri onaylamalıdır. Muafiyetler transcript sonuçlarının Öğrenci departmanı tarafından incelenmesi sonucunda verilir.
2. kayıt formunun doldurulması: eksiksiz doldurulması gerekmektedir.
3. son gününden önce kayıt formunun teslimi: eğer mayıs ayında sınava girmek isteniyorsa bir önceki yılın Aralık ayına kadar form teslim edilir. Eğer eylül ayında sınava girmek isteniyorsa bir önceki yılın Ocak ayına kadar form teslim edilir.

Sınavlar İrlanda'nın pek çok merkezinde ve de Londra'da yapılır. Yabancı ülkelerden sınava girecek öğrencilerin sınav giriş vizelerinin bulunması gerekmektedir.

Sürekli Mesleki Eğitim

CPA üyeleri, İrlanda ve İngiltere'de kendilerine sürekli mesleki eğitim rejimini zorunlu olarak uygulayan ilk meslek mensuplarıdır. Bu eğitim sistemi ile tüm CPA'lar kariyerleri boyunca mesleğin ön saflarında yer alabilmektedirler.

Bölgesel Topluluklar

Bölgesel CPA toplulukları sayesinde, diğer öğrencilerle ve meslek mensupları arasında kolayca bir ağ kurulabilmektedir. Bu bölgesel topluluklar, İrlanda ve İngiltere genelinde seminerler, partiler, spor ve diğer türde etkinlikler düzenleyerek, Enstitü ile üyeler ve öğrenciler arasındaki iletişim zincirinde önemli bir bağlantı kurmaktadır.

Bankacılık İçin Kurumsal Yönetişimi Geliştirmek

CESR, Alternatif Performans Önlemleri

CESR (Avrupa Sermaye Piyasası Düzenleyici Otoriteleri Komitesi), internet sitesinde (www.cesr-eu.org) yer alan alternatif performans önlemlerinin kullanılması hakkındaki taslak tavsiye kararlarına karşı verilen yanıtları yayınlıyor

Taslak tavsiye kararı, uygun ve yararlı performans önlemlerinin finansal piyasalara sağlanması amacıyla Avrupa halka açık şirketlerinin desteklenmesi için pek çok öneriyi içermekte. Tavsiye kararının amacı, bu bilginin hazırlanması ve açıklanmasında şirketlerin dikkate alması gereken bir takım açık ilkeleri belirleyerek alternatif performans önlemlerinin uygun bir biçimde kullanılması ve sunulması konusunda ki en iyi yol hakkında yönetmelik sağlamak.

CESR Şeffaflık Direktifi Raporu

Şeffaflık Direktifi'ne uygun olarak düzenlenmiş bilginin saklanması ve dorulması ile ilgili olarak bir Avrupa Komisyonu raporunun yayınlanmasını takiben, CESR (Avrupa Sermaye Piyasası Düzenleyici Otoriteleri Komitesi) Avrupa Komisyonuna bulunacağı tavsiyelerde neyin yer alması gerektiği konusundaki görüşleri almak amacıyla bir Açıklama Talebi başlattı. CESR'den 30 Haziran 2006 tarihine kadar bu konu hakkındaki teknik tavsiyelerini alacak Bu ikinci rapor, Şeffaflık Direktifinin diğer yönleri hakkında Komisyona verilen CESR'nin son tavsiyesini takip etmekte.

Bankacılık Denetleme Basel Komitesi, banka kuruluşları tarafından sağlam kurumsal yönetim uygulamalarının benimsenmesinin teşvik edilmesine yardımcı olmak için kamunun görüşüne gözden geçirilmiş bir yönetmelik sundu.

Banka Kuruluşları için Kurumsal Yönetişimin Geliştirilmesi adını taşıyan rapor, Komite'nin 1999 yılında çıkardığı yönetmeliği oluşturmaktadır. Rapor:

- Çıkar çatışmalarının etkili yönetimi;
- İç ve dış denetçilerin rolü ve diğer işlevleri;
- Yönetim kurullarının (bağımsız yöneticilerin rolüne daha büyük vurgu yaparak) rolü ve kıdemli yönetim;
- Şeffaf yönetim;
- Sağlam kurumsal yönetişimin ilerletilmesinde denetçilerin rolü konularının önemine dikkat çekmekte.

Yönetmelik hakkındaki görüşler 31 Ekim 2005 tarihine kadar Basel Komitesine sunulabilecek.

Avrupa ARC, IAS 39 Piyasa Değeri Opsiyonunu Onaylıyor

Muhasebe Düzenleme Komitesi (ARC), Avrupa Birliği içinde tek bir Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının (IFRSs) kullanılmasının onaylanması hakkında Avrupa Komisyonu'na tavsiyelerde bulunan bir komitedir. Komite, 8 Temmuz 2005 tarihinde gerçekleştirdiği toplantısında, daha önce kesintiye uğrayan Piyasa Değeri Opsiyonu ile ilgili IAS 39'un tadil edilmiş biçiminin onaylanması için tavsiyede bulunulmasını oy birliği ile kabul etti. Avrupa Parlamentosu'nun itirazlarına rağmen, Komisyon, en kısa zamanda tadil edilmiş standardı onaylayacak. Onaylama 1 Ocak 2005 için geriye dönük olacak, böylece şirketler 2005 yılı finansal tablolarında tadil edilmiş standardı uygulayabilecek. FE-E'nin (Avrupa Muhasebeciler Federasyonu) daha önceden EFRAG'a (Avrupa Finansal Raporlama Danışmanlık Grubu) gönderdiği görüş mektubunda da tadil edilmiş IAS 39'un hızlı onay sürecini desteklediğini belirtmişti.

CMA Yönetimi Kanada'nın Değişen Mevzuat Çehresini Araştırıyor

CMA (Kanada Ruhsatlı Yönetim Muhasebecileri) yayım organının Haziran/Temmuz sayısında, Kanada'nın değişen mevzuat çehresini ve bunun çoğunu nasıl yapacağını araştırıyor

Amerikan Kamuya Açık Şirketler Muhasebe Gözetim Kurulu (PCAOB) yakın zamana kadar yoğun bir biçimde Sarbanes-Oxley Yasasının uygulanma yollarını geliştirmek üzere alınan önlemleri mükemmelleştirmek üzere çalıştı. Bölüm 404, iç kontrol raporlaması hükümleri üstünde eleştiriler şiddetlenmişti. Maliyet/fayda oranı işe yaramıyordu ve herkes uyum ve denetim maliyetlerini düşürmenin bir yolunu

bulmayı umuyor. PCAOB'nin 2 nolu Denetim Standardı, Finansal Tabloların Denetimi ile birlikte yürütülen Finansal Raporlama Üstündeki İç Kontrolün Denetimi, henüz düzene koyabildi. Diğer yandan Kanadalı düzenleyiciler, benzer önlemler belirlemek üzere kullandıkları fazladan zamanın, burada daha olumlu bir raporlama yönetimi ortaya çıkarmasını umuyor

Kanada'nın Çok Taraflı Araçlar 52-111 ile uyumlaşmanın maliyeti, ilk yıl içinde artabilecek, fakat ilk uygulama bir kez yapıldıktan sonra, kontrol sisteminin belirgin bir yeni harcama olmadan yürütmesi bekleniyor.

PCAOB, Önemli Zayıflıkların İyileştirilmesi, Denetçi Bağımsızlığı Kuralları ve Vergi Hizmetleri Hakkındaki Standardı Kabul Ediyor

ABD Halka Açık Şirketler Muhasebe Gözetim Kurulu (PCAOB), vergi hizmetlerini, şarta bağlı ücretlerini ele alan birtakım etik ve bağımsızlık kurallarını ve birtakım benzer genel etik ve bağımsızlık kurallarını kabul etmekte.

Kurul, ayrıca, önceden raporlanmış bulunan önemli zayıflıkların var olmaya devam edip etmediği konusundaki raporlama hakkında da bir denetim standardı kabul etti. Bu standart, (PCAOB Denetim Standardı No.4) yükümlülükler belirliyor ve bir denetçi, idarenin belirlediği tarihten itibaren finansal raporlama üzerindeki iç denetimde daha önceden raporlanmış olan önemli zayıflığın var olmaya devam edip etmediği hakkındaki raporla meşgul olduğu zaman uygulanan doğrultuyu göstermekte. Bu kurallar ve standartlara PCAOB'nin internet sitesinden (<http://www.pcaobus.org>) erişilebilir.

IFRS ve US GAAP Karşılaştırması Yayınlandı

Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi Vakfı (IASCF) yakın zamanda "IFRS/US GAAP Comparison" başlıklı bir kitap yayınladı. Bu yayın, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) ile Amerikan Genel Kabul Görmüş Muhasebe Kuralları (US GAAP) içindeki şartları karşılaştıran, kapsamlı bir finansal raporlama referans çalışması özelliği taşıyor.

Bu yayın, IFRS ve U.S. GAAP arasındaki temel farklılıkları detaylı bir biçimde inceleyen tak çalışma. Kitap ayrıca, her iki finansal raporlama rejimi için tam bir çapraz başvuru sağlayacağı için de birincil yetkili kaynak olacak.

BASEL Komitesi'nin, Bankaların Piyasa Değeri Opsiyonlarını Kullanması Konusundaki Raporu

Basel Bankacılık Düzenleme Komitesi, 16 Haziran 2005 tarihinde değiştirildiği şekliyle IAS 39'a uygun olarak piyasa değeri opsiyonunu bankalar tarafından kullanımının denetimi konusunda denetçilere yönetmelik sağlamayı amaçlayan bir danışma belgesi yayınladı.

Belge, "Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Uygun Olarak Bankaların Piyasa Değeri Opsiyonu Kullanması Hakkında Denetim Yönetme-

liği" adını taşımakta. Yönetmelik, Basel Komitesinin sağlam risk yönetimi ve kontrollerini teşvik edeceğine ve düzenleyici sermaye ölçülerinin dürüstlüğüne koruyacağına inandığı bankalar için kilit durumlar ve sağlam uygulamalar konusunda denetçilerin beklentileri üzerinde durmakta.

Basel Komitesi'ne bu konuda en geç 31 Ekim 2005 tarihine kadar görüş bildirilebilir.

Yüzde 25'ten Daha Az Kuruluş Düzenli Bir Biçimde Dış Riskleri Revize Ediyor

Lighthouse Global ile işbirliği içinde IT Yönetim Kuruluşu'nun 14 ülkeden 200 IT (Bilgi teknolojisi) kuruluşu üzerinde gerçekleştirdiği çalışmanın sonucuna göre dörtte birden daha az kuruluş düzenli biçimde dış risklerini gözden geçirmekte. Bilgi Riskleri- Bunlar Kimin İş? adlı yayın içinde yer alan çalışma, ayrıca, yönetim kurullarının veya genel müdürün (CEO) tüm kuruluşların sadece üçte birinde IT risk yönetimi planını onaylamadan imzaladığı ortaya çıkarmakta.

Bilgi Riskleri'nde tanımlanan en iyi uygulamalar, üst yönetimin IT riskleri konusunda IT departmanı ile sorumluluğu paylaşması gerektiğini tavsiye etmekte. Elde edilen sonuçlar bu durumun tersinin pek çok kuruluşta doğru olduğunu göstermekte. Çalışma'ya göre, kuruluşların yüzde 80'inde IT risk yönetimi, işletmenin değil de IT yönetiminin sorumluluğunda. Bilgi Riskleri- Bunlar Kimin İş? adlı yayın ISACA (Bilgi Sistemleri Denetim ve Kontrol Birliği) Yayınları arasında yer almakta.

Muhasebe ve Denetim Düzenlemeleri İleri Programı

Avrupa'ya Giden Yol – Muhasebe Reformu ve Kurumsal Güçlendirme (RE-PASIS) denilen bölgesel programın bir parçası olan, Muhasebe ve Denetim Düzenlemeleri Yüksek Programı, 24 Mayıs 2005 tarihinde başlamıştı. Modüller şeklinde gerçekleştirilen seminer toplam 28 modül şeklinde dizayn edilmiş olup Haziran 2006 tarihinde bitirilmesi planlanmaktadır. REPARİS Program, Dünya Bankası tarafından Avrupa Komisyonu, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), özel sektör ile çok taraflı ve iki taraflı ortaklarla yakın işbirliği içinde geliştirilmiş bölgesel bir programdır. Program, şeffaf bir politika ortamı ve Güney Orta ve Güney Doğu Avrupa ülke ve varlıkları içerisinde tüzel raporlama için etkili bir kurumsal çerçeve yaratmayı amaçlamaktadır. REPARİS, AB müktesebatının ilgili kısımlarının tanıtılması, yerleştirilmesi ve etkili bir biçimde uygulanması çerçevesinde tasarlanmıştır. Bu nedenle Türkiye gibi AB üyeliği yolunda olan ülkeler için büyük önem taşımaktadır.

Dünya Bankası'nın Politika ve Hizmetler Uygulamaları birimi ile Avrupa Birliği'nin ortaklaşa gerçekleştirdiği bu eğitim programı, muhasebe ve denetim alanını ilgilendiren çeşitli uluslararası ve ulusal kuruluşların temsilcileri tarafından sunulan bu eğitim kapsamında dizayn edilen Muhasebe ve Denetim İleri Programı, aralarında kurumsal sektör (finans ve finans dışı), muhasebe ve denetim ile ilgili bakanlıklardan gelen üst düzey memurlar; Kamu ya da özel sektör-

deki muhasebe ve denetim meslek kuruluşlarından (ör. Muhasebe standartları kurucuları, denetim mesleği kuruluşları) gelen idari ve mesleki üyelere verilmektedir. Bu kuruluşların yönetim ya da komite üyeleri de bu programa katılmaları için desteklenmektedir.

Program, çeşitli konuları kapsayan modüller şeklinde yapılandırılmıştır. Bu konular: AB genişlemesi ve İç Pazarın anlamı; Muhasebe ve Denetim Müktesebatı; Uluslararası Finansal Raporlama

luşlar ile Moldova, Türkiye ve Ukrayna'dan gelen diğer ilgili tarafları kapsamaktadır.

Katılımcı ülkeler/kuruluşlar arasında Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Kosova, Makedonya, Moldova, Romanya, Türkiye, Sırbistan ve Karadağ ile Ukrayna bulunmaktadır. Dersler, bu ülkelerde bulunan 14 merkezde video konferans şeklinde yapılmakta ve her sunumdan sonra merkezlerde bulunan katılımcılar ile iletişim kurularak soru ve cevaplarla dersler daha etkileşimli hale gelmekte. Türkiye biri Ankara'daki Dünya Bankası Ofisi diğeri de İstanbul'daki İTÜ kampusu olmak üzere iki merkezden programa katılmakta.

Sunum heyetinin içinde; Avrupa Komisyonu, Dünya Bankası, IFAC, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu, FEE, Basel Bankacılık Düzenleme Komitesi, Avrupa Yatırım Fonları ve Şirketleri Federasyonu, UNCTAD, İngiltere Finansal Raporlama Konseyi, İskoçya Ruhsatlı Muhasebeciler Birliği, Fransa Ulusal Muhasebe Konseyi, Avusturya Federal Ekonomi Odası, Viyana Üniversitesi Ekonomi ve İşletme Fakültesi'nden gelen üst düzey uzmanlar ile yeni AB-8 üye ülkelerinin üst düzey politikacıları bulunmaktadır.

Modüller aynı zamanda programın web sitesinden:

(<http://vle.worldbank.org/gdln/reparis.htm> ya da www.seerecon.org/reparis/) de takip edilebilmekte ve oturumların video kayıtları ile sunum dokümanları da yine aynı adresten elde edilebilmektedir.

REPARİS, AB müktesebatının ilgili kısımlarının tanıtılması, yerleştirilmesi ve etkili bir biçimde uygulanması çerçevesinde tasarlanmıştır.

Standartları ve Uluslararası Denetim Standartları, Denetim Mesleğinin Gözetimi; Uluslararası Standart Belirleyici Kuruluşlar; ve Finansal Sektör Gözetimi.

Güney Merkez Avrupa ve Güney Doğu Avrupa Muhasebe ve Denetim Düzenlemeleri İleri Programı katılımcı ülkeler/kuruluşlardan gelen üst düzey kamu memurlarına, finans sektörü düzenleyicilerine ve muhasebe ve denetim meslek örgütlerine, muhasebe ve denetim düzenlemeleri konusunda lider uzmanların oluşturduğu bir panel ile ilişki kurma imkanı yaratmak için dizayn edilmiştir. Program, Güney Merkez Avrupa ve Güney Doğu Avrupa'dan gelen ülke/kuru-

Sahibi
Mehmet TİMUR

Sorumlu Yazışmaları Müdürü
Ali E. DOĞANOĞLU

TÜRMOB International Haber,
TÜRMOB tarafından üç ayda bir yayınlanır.

Genel Yayın Yönetmeni
Nail SANLI

Dış Haberler
Yıldız ÖZTÜRK
L.Nazire KALKAN

Yazışma Adresi:

Gençlik Cad No:107
Anıttepe / ANKARA
Tel : (0.312) 232 50 60
Fax: (0.312) 232 50 71

Baskı: Fersa Matbaası
Tel (0.312) 278 43 56